

СПОЉАШЊЕ СИЛЕ ЗЕМЉЕ

ендогени процеси и обликовање рељефа

Проф. Душанка Стајчић

СПОЉАШЊА СИЛА	ВОДА У РЕЦИ	ТАЛАСИ	ВЕТАР	ЛЕД	ВОДА У КРАШКИМ ПРЕДЕЛИМА
ОБЛИЦИ РЕЉЕФА	РЕЧНИ ОБЛИЦИ РЕЉЕФА	АБРАЗИОНИ ОБЛИЦИ РЕЉЕФА	ЕОЛСКИ ОБЛИЦИ РЕЉЕФА	ЛЕДНИЧКИ ОБЛИЦИ РЕЉЕФА	КРАШКИ ОБЛИЦИ РЕЉЕФА
ОПИС ДЕЛОВАЊА	ЕНЕРГИЈА КОЈОМ РЕКА РАСПОЛАЖЕ (количина воде, брзина реке, чврстина стена)	АБРАЗИЈА - РАД ОКЕАНСКИХ, МОРСКИХ И ЈЕЗЕРСКИХ ТАЛАСА	ПРЕНОШЕЊЕ ЧЕСТИЦА ПРАШИНЕ, ПЕСКА И ШЉУНКА	ЛЕДНИЦИ СЕ СТВАРАЈУ ИЗНАД СНЕЖНЕ ГРАНИЦЕ (висина изнад које се снег и лед никад не отапају)	ПРОЦЕС РАСТВОРАЊА КРЕЧЊАКА
ЕРОЗИВНИ ОБЛИЦИ	- РЕЧНО КОРИТО - ВОДОПАД - РЕЧНЕ ДОЛИНЕ: КЛИСУРЕ (стрме стране V) КАЊОНИ (вертикалне стране U)	- КЛИФ (стрма обала, одсек, литица) - ТАЛАСНА ПОТКАПИНА (удубљење у подножју клифа)	- КАМЕНИТА ПУСТИЊА	- ЦИРК (удубљење у коме настаје ледник) - ВАЛОВ (ледничка долина)	- ПОВРШИНСКИ: ШКРАПА (уски жлеб) ВРТАЧА (кружно удубљење) УВАЛА (издужено удубљење) КРАШКО ПОЉЕ (велико удубљење) - ПОДЗЕМНИ ЈАМА (вертикално удубљење) ПЕЋИНА (хоризонтални подземни ходници)
АКУМУЛАТИВНИ ОБЛИЦИ	- АЛУВИЈАЛНА РАВАН (равница поред реке) - ДЕЛТА (ушће реке) - АДА (репно острво)	- ЖАЛО (песковита обала)	- ПЕСКОВИТА ПУСТИЊА - ДИНА (узвишења од песка)	- МОРЕНА (леднички материјал наталожен након отапања ледника)	- СТАЛАКТИТ (висећи пећински накит) - СТАЛАГМИТ (растући пећински накит)

РЕЧНИ ОБЛИЦИ РЕЉЕФА

* ЕРОЗИВНИ

–РЕЧНО КОРИТО, РЕЧНА ДОЛИНА, ВОДОПАД

Нормална речна
долина

Кањон

Водопад

Укорићена река

клисура

меандри

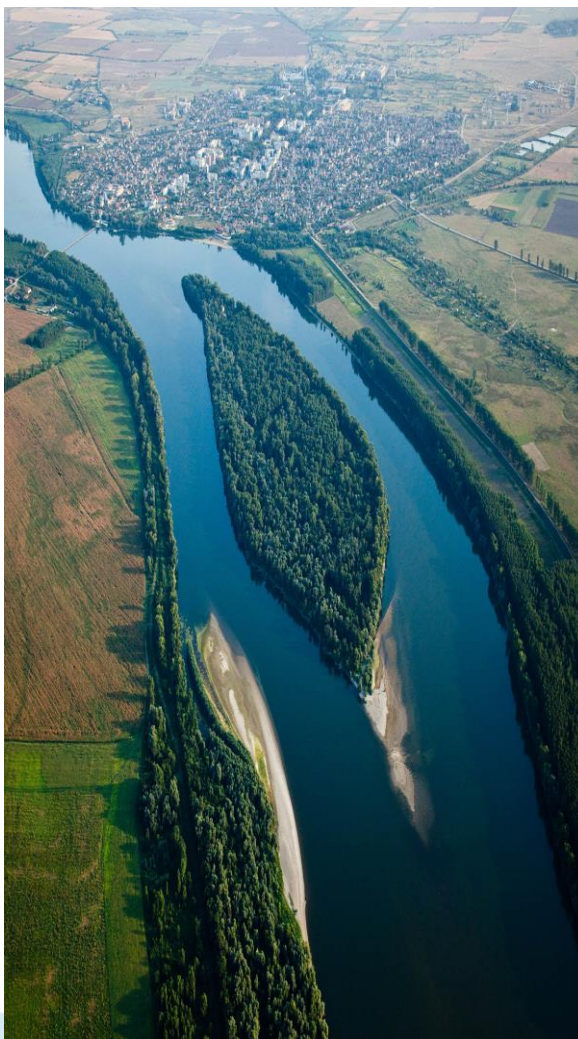

РЕЧНИ АКУМУЛАТИВНИ ОБЛИЦИ РЕЉЕФА

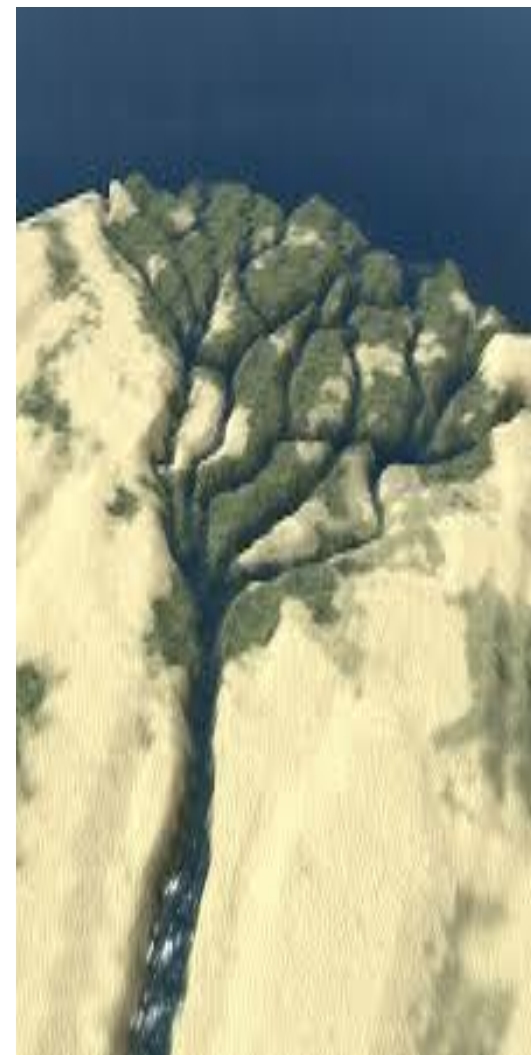
АЛУВИЈАЛНА РАВАН

АДА

ДЕЛТА

АБРАЗИЈА– рад морских таласа

* ЕРОЗИВНИ :

1. КЛИФ

2. ТАЛАСНА ПОТКАПИНА

Клиф је стрм стеновити одсек, који настаје разарачким дејством таласа.

* АБРАЗИВНИ– Акумулятивни облици рељефа :

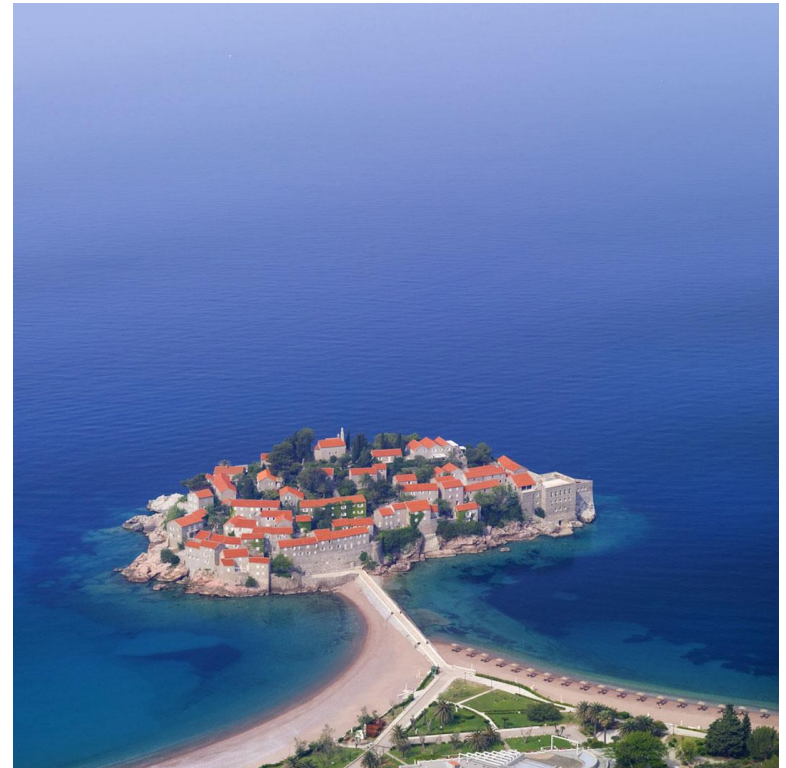
1. жало

3. лагуна

2. превлака

ЕОЛСКИ ерозивни облици рељефа :

ОСТЕЊАЦИ

ГУР

ПРОЗОРЦИ или МОСТОВИ

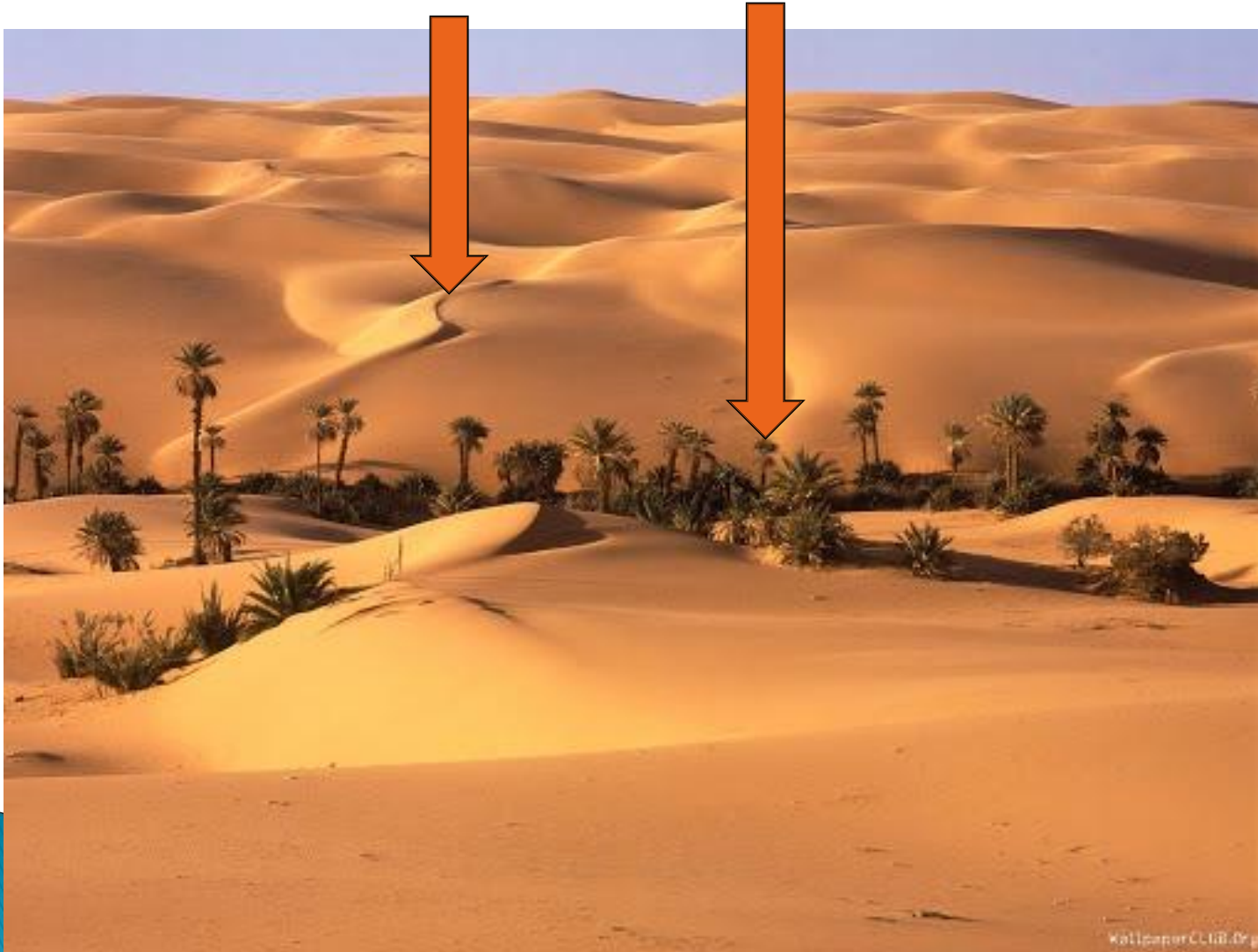
УАДИ

ЕОЛСКИ АКУМУЛАТИВНИ облици релефа

1. ДИНЕ

2. ОАЗА

Крашки површински ерозивни

1. вртаче

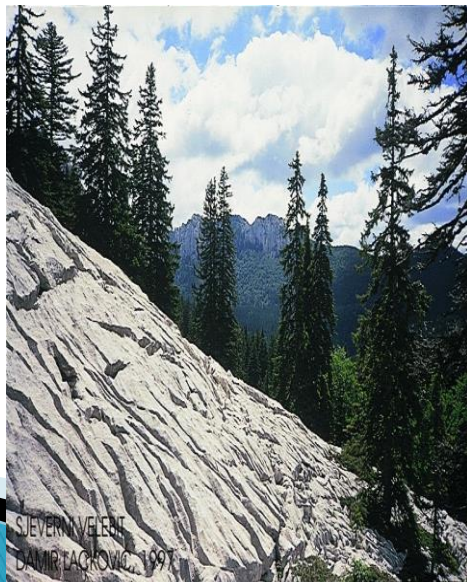
2. увале

3. прерасти

4. шкрапе

5. Крашко поље

Крашки подземни

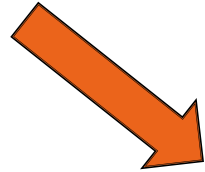
ерозивни

и

акумулативни

пећина

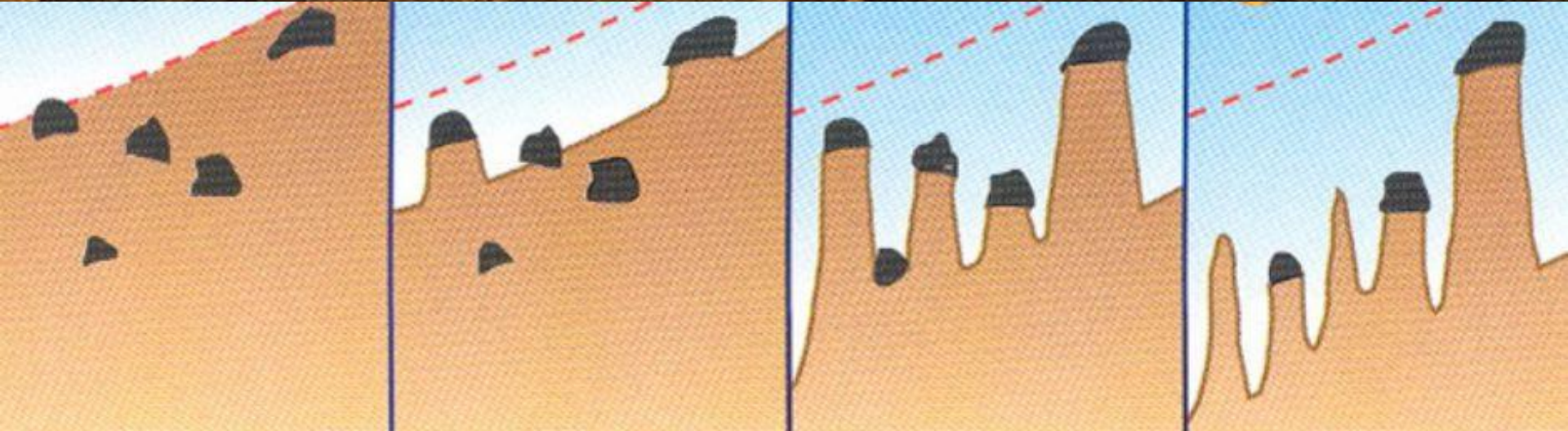
јама

Сталактити
Сталагмити
Сталагњати

ЂАВОЉА ВАРОШ– пример ерозивног крашког облика рељефа

ГЛАЦИЈАЛНА или ЛЕДНИЧКА ерозија

цирк

Ледник
Ледничка долина

Ледничка акумулација

1. морене

2. Терминални басен АКУМУЛАТИВНО ЈЕЗЕРО

ГОТОВО

